EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2024 10 14
COM(2024) 453 final

2024/0250 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Tarptautinės jūrų organizacijos Jūrų saugumo komiteto 109-ojoje sesijoje, dėl Tarptautinio laivų, naudojančių dujas ar kitą žemos pliūpsnio temperatūros kurą, saugos kodekso (TDK kodekso) pakeitimų priėmimo

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO DALYKAS

Šis pasiūlymas teikiamas dėl sprendimo, kuriuo nustatoma pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Tarptautinės jūrų organizacijos Jūrų saugumo komiteto (angl. *Maritime Safety Committee*, toliau – MSC) 109-ojoje sesijoje, kurią numatyta surengti 2024 m. gruodžio 2–6 d.

MSC 109-ojoje sesijoje numatoma priimti Tarptautinio laivų, naudojančių dujas ar kitą žemos pliūpsnio temperatūros kurą, saugos kodekso (TDK kodekso) pakeitimus.

2. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

2.1. Tarptautinės jūrų organizacijos konvencija

Tarptautinės jūrų organizacijos konvencija įsteigta Tarptautinė jūrų organizacija (IMO). IMO tikslas – būti forumu, kuriame bendradarbiaujama reguliuojant ir pritaikant praktikoje įvairiausius su tarptautine prekyba susijusios laivybos techninius aspektus. Be to, ji siekia skatinti visuotinai priimti aukščiausius praktiškai įmanomus standartus tokiose srityse kaip saugi laivyba, efektyvi navigacija ir jūros taršos iš laivų prevencija bei kontrolė ir užtikrinti visiems vienodas veiklos sąlygas. Ji taip pat sprendžia atitinkamus administracinius ir teisinius klausimus.

Konvencija įsigaliojo 1958 m. kovo 17 d.

Visos valstybės narės yra Konvencijos šalys. Sąjunga nėra Konvencijos šalis.

Visos valstybės narės yra 1974 m. Tarptautinės konvencijos dėl žmogaus gyvybės apsaugos jūroje (SOLAS konvencijos), įsigaliojusios 1980 m. gegužės 25 d., šalys. Sąjunga nėra SOLAS konvencijos šalis. Pagal SOLAS konvenciją laikytis Tarptautinio laivų, naudojančių dujas ar kitą žemos pliūpsnio temperatūros kurą, saugos kodekso (TDK kodekso) privaloma.

2.2. Tarptautinė jūrų organizacija

Tarptautinė jūrų organizacija (IMO) yra Jungtinių Tautų specializuotoji agentūra, atsakinga už laivybos saugą ir saugumą ir už jūros taršos iš laivų prevenciją. Ji nustato pasaulinius tarptautinės laivybos saugos, saugumo ir aplinkosauginio veiksmingumo standartus. Pagrindinis jos uždavinys – sukurti visuotinai pripažintą ir visuotinai įgyvendinamą objektyvią ir veiksmingą laivybos pramonės reguliavimo sistemą.

Prie IMO gali prisijungti tik valstybės; visos ES valstybės narės yra IMO narės. Kadangi regioninės ekonominės integracijos organizacijos negali būti IMO narės, ES nėra šios organizacijos narė. Tačiau pasirašius bendradarbiavimo susitarimą, kurį 1974 m. sudarė Vyriausybių konsultacijų laivybos klausimais organizacija (IMCO) ir Europos Bendrijų Komisija, Komisija dalyvauja IMO veikloje stebėtojos teisėmis ir todėl gali tai organizacijai savo vardu perduoti pareiškimus.

IMO Jūrų saugumo komitetas (MSC) yra sudarytas iš visų IMO narių ir posėdžiauja bent kartą per metus. Jis svarsto visus šios organizacijos kompetencijai priskiriamus klausimus, susijusius su pagalbinėmis navigacijos priemonėmis, laivų statyba ir įranga, įgulos komplektavimu atsižvelgiant į saugą, laivų susidūrimo prevencijos taisyklėmis, pavojingųjų krovinių gabenimu, saugios laivybos procedūromis ir reikalavimais, hidrografine informacija, laivų žurnalais ir navigacijos įrašais, jūrų avarijų tyrimu, žmonių bei turto gelbėjimu ir visais kitais tiesioginį poveikį saugiai laivybai turinčiais aspektais.

IMO Jūrų saugumo komitetas užtikrina visų pareigų, jam nustatytų IMO konvencija, IMO asamblėjos ar IMO tarybos, taip pat bet kokios minėtai taikymo sričiai priskiriamos pareigos, kuri gali būti nustatyta bet kuriuo kitu tarptautiniu dokumentu arba remiantis tuo dokumentu ir kurią pripažįsta IMO, vykdymo mechanizmą. Jūrų saugumo komiteto ir jo padalinių sprendimai priimami narių balsų dauguma.

2.3. Numatomas priimti IMO Jūrų saugumo komiteto aktas

Jūrų saugumo komitetas 2024 m. gruodžio 2–6 d. vyksiančioje savo 109-ojoje sesijoje turi priimti TDK kodekso pakeitimus.

Numatomų TDK kodekso pakeitimų tikslas – padidinti laivų, įskaitant keleivinius laivus, kuriuose kaip jūrinis kuras naudojamos gamtinės dujos ar kitas žemos pliūpsnio temperatūros kuras, saugą. Priėmus šiuos pakeitimus bus skatinama naudoti atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako kurą, visų pirma dujas ir kitą žemos pliūpsnio temperatūros kurą, pvz., mažo ir nulinio anglies dioksido pėdsako metanolį, vandenilį ir amoniaką. Tai atitinka ES pasirengimo įgyvendinti 55 % tikslą priemonių rinkinio priklausomybės nuo iškastinio kuro ir taršos mažinimo tikslus.

3. POZICIJA, KURIOS TURI BŪTI LAIKOMASI SĄJUNGOS VARDU JŪRŲ SAUGUMO KOMITETO 109-OJOJE SESIJOJE

3.1. Tarptautinio laivų, naudojančių dujas ar kitą žemos pliūpsnio temperatūros kurą, saugos kodekso (TDK kodekso) pakeitimai

Krovinių ir konteinerių vežimo pakomitetis (CCC) 9-ojoje sesijoje susitarė įsteigti TDK kodekso pakeitimų darbo grupę ir, atsižvelgdamas į plenariniame posėdyje pateiktas pastabas ir priimtus sprendimus, pavedė jai parengti TDK kodekso pakeitimų projektą, grindžiamą toje sesijoje pateiktais dokumentais.

Apsvarsčius pirmiau minėtos darbo grupės ataskaitą, CCC 9-ojoje sesijoje atkreiptas dėmesys į grupės diskusijas dėl TDK kodekso pakeitimų projekto, kurio galutinę redakciją grupė parengė. Pakeitimai apima įvairius klausimus, susijusius, be kita ko, su siurblių siurbiamaisiais šuliniais, apsauginių išleidimo vožtuvų išleidžiamu srautu, kuro paruošimo patalpomis, konstrukcine priešgaisrine apsauga ir pavojingomis zonomis.

CCC 9-ojoje sesijoje pritarta TDK kodekso pakeitimų projektui, išdėstytam ataskaitos CCC 9/14 3 priede, kad jis būtų pateiktas patvirtinti MSC 108-ojoje sesijoje ir vėliau priimtas.

Sąjungos pozicija CCC 9-ojoje sesijoje buvo pritarti TDK kodekso pakeitimų projektui, pasiūlytam dokumente CCC 9/3/3 (Liberija ir kt.), taip pat pritarti tam, kad būtų įsteigta darbo grupė, kuri baigtų rengti TDK kodekso pakeitimus ir apsvarstytų dokumentus CCC 9/3/5 (Korėjos Respublika, Liberija ir INTERTANKO) ir CCC 9/3/8 (CESA).

MSC 108-ojoje sesijoje pritarta TDK kodekso pakeitimų projektui, numatant jį priimti MSC 109-ojoje sesijoje. Šie pakeitimai išplatinti 2024 m. gegužės 29 d. IMO aplinkraščio Nr. 4879 2 priede.

Sąjunga turėtų pritarti šiems pakeitimams, nes jais bus padidinta laivų, įskaitant keleivinius laivus, kuriuose kaip kuras naudojamos gamtinės dujos, sauga. Šiais pakeitimais užtikrinamas lygiavertis vamzdynų sistemos ir bako įleidimo angos iš apsauginių vožtuvų išleidimo linijų apsaugos lygis normalaus ir avarinio veikimo metu. Be to, TDK kodekse turėtų būti pripažinta tai, kad SGD kuro bakuose egzistuoja maži šuliniai.

4. SUSIJĘ ES TEISĖS AKTAI IR ES KOMPETENCIJA

4.1.1. Tarptautinio laivų, naudojančių dujas ar kitą žemos pliūpsnio temperatūros kurą, saugos kodekso (TDK kodekso) pakeitimai

Pagal Direktyvos 2009/45/EB dėl keleivinių laivų saugos taisyklių ir standartų 6 straipsnio 2 dalies a punkto i papunktį vidaus reisus vykdantiems A klasės keleiviniams laivams taikoma SOLAS konvencija su pakeitimais. Kadangi laikytis TDK kodekso yra privaloma pagal SOLAS konvenciją, jis taip pat taikomas keleiviniams laivams pagal šią direktyvą.

Be to, Direktyvos 2009/45/EB I priedo 1 ir 2 skirsniuose pateikiamos taisyklės, kuriomis reikalaujama laikytis TDK kodekso reikalavimų:

- II-1/G/1 taisyklė: taikoma naujiems B, C ir D klasių [ir eksploatuojamiems B klasės] laivams: „Laivai, nepriklausomai nuo jų pastatymo datos, perdaryti naudoti arba kuriuose naudojamas dujinis arba skystasis kuras, kurio pliūpsnio temperatūra yra žemesnė nei leidžiama pagal II-2/A/10 taisyklės 1.1 papunktį, turi atitikti SOLAS II-1/2.28 nustatyto IGF kodekso reikalavimus.“ ir
- II-1/G/57 taisyklė: reikalavimai laivams, naudojantiems žemos pliūpsnio temperatūros kurą: „Laivai, kuriuose naudojamas dujinis arba skystasis kuras, kurio pliūpsnio temperatūra yra žemesnė nei leidžiama pagal II-2/4.2.1.1 taisyklę, turi atitikti SOLAS II-1/2.28 nustatyto IGF kodekso reikalavimus“.

Todėl Tarptautinio laivų, naudojančių dujas ar kitą žemos pliūpsnio temperatūros kurą, saugos kodekso (TDK kodekso) pakeitimai gali labai paveikti Direktyvos 2009/45/EB taikymą.

4.1.2. ES kompetencija

Numatomo akto dalykas yra susijęs su sritimi, kurioje Sąjunga pagal SESV 3 straipsnio 2 dalies paskutinę sakinio dalį turi išimtinę išorės kompetenciją, nes numatomi aktai gali padaryti poveikį bendrosioms taisyklėms arba pakeisti jų taikymo sritį.

5. TEISINIS PAGRINDAS

5.1. Procedūrinis teisinis pagrindas

5.1.1. Principai

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 218 straipsnio 9 dalyje numatyti sprendimai, kuriais „nustatomos pozicijos, kurios Sąjungos vardu priimamos susitarimu įsteigtame organe, kai tam organui reikia priimti teisinę galią turinčius aktus, išskyrus aktus, papildančius arba pakeičiančius susitarimo institucinę struktūrą“.

SESV 218 straipsnio 9 dalis taikoma neatsižvelgiant į tai, ar Sąjunga yra atitinkamo organo narė arba susitarimo šalis[1].

Sąvoka „teisinę galią turintys aktai“ apima aktus, turinčius teisinę galią pagal aptariamą organą reglamentuojančias tarptautinės teisės normas. Ji taip pat apima priemones, kurios nėra privalomos pagal tarptautinę teisę, tačiau „gali stipriai paveikti Sąjungos teisės akto leidėjo priimamų teisės aktų [...] turinį“[2].

[1] Sprendimo *Vokietija / Taryba (OIV)*, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 64 punktas.
[2] Sprendimo *Vokietija / Taryba (OIV)*, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 punktai.

5.1.2. Taikymas aptariamuoju atveju

IMO Jūrų saugumo komitetas – pagal susitarimą, t. y. Tarptautinės jūrų organizacijos konvenciją, sukurta įstaiga.

Aktai, kuriuos turi priimti šis IMO komitetas, yra teisinę galią turintys aktai. Numatomi aktai gali labai paveikti ES teisės aktų turinį, visų pirma

– Direktyvą 2009/45/EB dėl keleivinių laivų saugos taisyklių ir standartų. Taip yra todėl, kad tos direktyvos 6 straipsnyje nustatyta, kad 1974 m. SOLAS konvencijos su pakeitimais IV, V ir VI skyrių nuostatos turi būti taikomos naujiems ir eksploatuojamiems A, B, C ir D klasių keleiviniams laivams [6 straipsnio 1 dalies b punktas] ir kad nauji A klasės keleiviniai laivai turi visiškai atitikti 1974 m. SOLAS konvencijos su pakeitimais reikalavimus [6 straipsnio 2 dalies a punkto i papunktis]. Kadangi pagal SOLAS konvenciją TDK kodeksas yra privalomas, jis taip pat taikomas keleiviniams laivams, kuriems taikoma Direktyva 2009/45/EB, remiantis joje pateiktomis dinaminėmis nuorodomis į SOLAS konvenciją. Be to, Direktyvos 2009/45/EB I priede pateikiamos taisyklės, kuriomis reikalaujama tiesiogiai laikytis TDK kodekso reikalavimų.

Numatomais aktais susitarimo institucinė struktūra nepapildoma ir nekeičiama.

Todėl siūlomo sprendimo procedūrinis teisinis pagrindas yra SESV 218 straipsnio 9 dalis.

5.2. Materialinis teisinis pagrindas

5.2.1. Principai

Sprendimo pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį materialinis teisinis pagrindas pirmiausia priklauso nuo numatomo akto, dėl kurio Sąjungos vardu nustatoma pozicija, tikslo ir turinio. Jeigu numatomu aktu siekiama dviejų tikslų arba jį sudaro dvi dalys ir jeigu vieną iš tų tikslų ar dalių galima laikyti pagrindiniu tikslu arba pagrindine dalimi, o kita dalis ar kiti tikslai yra tik papildomi, sprendimas pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį turi būti grindžiamas tik vienu materialiniu teisiniu pagrindu – tuo, kurio reikalauja pagrindinis ar svarbesnis tikslas arba dalis.

5.2.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Pagrindinis numatomų aktų tikslas ir turinys yra susiję su jūrų transportu. Todėl siūlomo sprendimo materialinis teisinis pagrindas yra SESV 100 straipsnio 2 dalis.

5.3. Išvada

Siūlomo sprendimo teisinis pagrindas turėtų būti SESV 100 straipsnio 2 dalis kartu su SESV 218 straipsnio 9 dalimi.

2024/0250 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Tarptautinės jūrų organizacijos Jūrų saugumo komiteto 109-ojoje sesijoje, dėl Tarptautinio laivų, naudojančių dujas ar kitą žemos pliūpsnio temperatūros kurą, saugos kodekso (TDK kodekso) pakeitimų priėmimo

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 100 straipsnio 2 dalį kartu su 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) Tarptautinės jūrų organizacijos (IMO) konvencija įsigaliojo 1958 m. kovo 17 d.;

(2) IMO yra specializuotoji Jungtinių Tautų agentūra, atsakinga už laivybos saugą ir saugumą ir už jūros ir oro taršos iš laivų prevenciją. Visos Sąjungos valstybės narės yra IMO narės. Sąjunga nėra IMO narė;

(3) pagal IMO konvencijos 28 straipsnio b punktą, Jūrų saugumo komitetas užtikrina visų pareigų, jam nustatytų ta konvencija, IMO asamblėjos ar IMO tarybos, taip pat bet kokios to straipsnio taikymo sričiai priskiriamos pareigos, kuri gali būti nustatyta Jūrų saugumo komitetui bet kuriuo kitu tarptautiniu dokumentu ir kurią pripažįsta IMO, vykdymo mechanizmą;

(4) IMO Jūrų saugumo komitetas savo 109-ojoje sesijoje, kuri įvyks 2024 m. gruodžio 2–6 d., turi priimti Tarptautinio laivų, naudojančių dujas ar kitą žemos pliūpsnio temperatūros kurą, saugos kodekso (TDK kodekso) pakeitimus. Pakeitimai apima įvairius klausimus, susijusius, be kita ko, su siurblių siurbiamaisiais šuliniais, apsauginių išleidimo vožtuvų išleidžiamu srautu, kuro paruošimo patalpomis, konstrukcine priešgaisrine apsauga ir pavojingomis zonomis.

(5) tikslinga nustatyti poziciją, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi IMO Jūrų saugumo komiteto 109-ojoje sesijoje, nes numatyti aktai gali labai paveikti Sąjungos teisės aktų, t. y. Direktyvos 2009/45/EB dėl keleivinių laivų saugos taisyklių ir standartų[1], turinį;

(6) Sąjunga turėtų pritarti Tarptautinio laivų, naudojančių dujas ar kitą žemos pliūpsnio temperatūros kurą, saugos kodekso (TDK kodekso) pakeitimams, nes jais bus padidinta laivų, įskaitant keleivinius laivus, kuriuose kaip kuras naudojamos gamtinės dujos, sauga. Šiais pakeitimais užtikrinamas lygiavertis vamzdynų sistemos ir bako įleidimo angos iš apsauginių vožtuvų išleidimo linijų apsaugos lygis normalaus ir avarinio veikimo metu. Be to, TDK kodekse turėtų būti pripažinta tai, kad SGD kuro bakuose egzistuoja maži šuliniai. Priėmus šiuos pakeitimus bus skatinama naudoti

[1] OL L 163, 2009 6 25, p. 1.

atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako kurą, visų pirma dujas ir kitą žemos pliūpsnio temperatūros kurą, pvz., mažo ir nulinio anglies dioksido pėdsako metanolį, vandenilį ir amoniaką. Tai atitinka ES pasirengimo įgyvendinti 55 % tikslą priemonių rinkinio priklausomybės nuo iškastinio kuro ir taršos mažinimo tikslus.

(7) Sąjungos poziciją, veikdamos drauge, pareikš Sąjungos valstybės narės, kurios yra IMO narės, ir Komisija,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi IMO Jūrų saugumo komiteto 109-ojoje sesijoje, yra pritarti 2024 m. gegužės 29 d. IMO aplinkraščio Nr. 4879 2 priede nustatytų Tarptautinio laivų, naudojančių dujas ar kitą žemos pliūpsnio temperatūros kurą, saugos kodekso (TDK kodekso) pakeitimų priėmimui.

2 straipsnis

1 straipsnyje nurodytą poziciją, veikdamos kartu Sąjungos interesų labui, pareiškia Komisija ir Sąjungos valstybės narės, kurios yra IMO Jūrų saugumo komiteto narės.

3 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Komisijai ir valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė